

Opolskie Forum Dobrych Praktyk Pedagogów Kształcenia Specjalnego
2019/2020

Forma: lekcja pokazowa

Uczestnicy: Uczniowie Zespołu Edukacyjno- Terapeutycznego 4-8 C

Data i miejsce: 21.01.2020, Zespół Szkół Specjalnych w Brzegu

Koordynator: mgr Wiktoria Waloszek, doradca metodyczny MODN w Opolu

Przedmiot: zajęcia rewalidacyjne, rewalidacja muzyczna

Czas zajęć: 1 godz.

Kompetencje:

- Umiejętność uczenia się poprzez zabawę
- Rozwijanie kreatywności

Korelacje z innymi przedmiotami:

- Funkcjonowanie osobiste i społeczne
- Zajęcia rozwijające kreatywność
- Zajęcia rozwijające komunikowanie się

Cele ogólne:

- Nauka gry na instrumentach Orffa
- Kształcenie poczucia rytmu
- Zapamiętywanie układów rytmicznych i ruchowych
- Aktywne słuchanie muzyki klasycznej

Cele szczegółowe

Uczeń:

- Odtwarza proste rytmy za pomocą gestodźwięków i na instrumentach perkusyjnych
- Inscenizuje ruchem melodię/ piosenkę
- Rozwija koordynację słuchową, ruchową i wzrokową
- Orientuje się w schemacie własnego ciała
- Doskonali prawidłową emisję głosu

Metody pracy:

- Elementy Metody Carla Orffa
- Elementy Metody Batii Strauss

Formy pracy: zbiorowa

Środki dydaktyczne: odtwarzacz CD, gitara, instrumenty perkusyjne, chusteczki, piłeczki, woreczek, bum bum rurki.

Przebieg zajęć:

I Część wstępna:

1. Przywitanie z uczniami piosenką Witaj... - rundka, angażowanie wszystkich uczniów

„Piosenka na powitanie i przywitanie jednego dziecka¹” sł. i muz. Marta Bogdanowicz

Witaj (imię ucznia), witaj..., jak się masz, jak się masz?

Wszyscy cię witamy, wszyscy cię kochamy, bądź wśród nas. (śpiew nauczyciela wraz z uczniami)

Czy (imię ucznia) jest dziś z nami? (muzyczne pytanie nauczyciela)

Tak jestem dzisiaj z wami (muzyczna odpowiedź ucznia)

O (imię ucznia) jest dziś nami, witamy Go brawami (śpiew nauczyciela wraz z uczniami)

II Część właściwa:

1. Chanselize² - układ choreograficzny.

Opis ćwiczenia: Uczniowie ustawieni są w równoległych rzędach, naprzemiennie, na zasadzie szachownicy. Jednocześnie z nauczycielem wykonują następujące kroki:

2 kroki w prawo skrzyżne,

2 kroki w lewo skrzyżne (2x),

kroki dostawne w lewo i w prawo (2x),

kłaśnięcie w uda, dłonie, raz pstrykamy (2x)

Na instrumentalizację 8x 2 kroki w prawo i w lewo naprzemiennie, całość powtarzamy³.

2. Melodia La Rospa⁴ – realizacja gestodźwięków, rytmiczne przekazywanie woreczka.

Opis ćwiczenia: Uczniowie siedzą w kole na krzeselkach. Zwrotka: 2x klaszczą w ręce, 1x uderzają w uda (8x). Refren: uczniowie podają sobie woreczek z rąk do rąk w rytmie ćwierćnut po obwodzie koła⁵.

¹ M. Bogdanowicz, *W co się bawić z dziećmi?*, Gdańsk 2014

² Źródło muzyki: <https://www.youtube.com/watch?v=1ilMMSXBv7o/>-dostęp 19.01.2020

³ W oparciu o materiały własne z warsztatów „Metoda Batii Strauss w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej”

⁴ Źródło muzyki: <https://www.youtube.com/watch?v=DHRutAEF4Zs/>-dostęp 12.01.2020

⁵ Na podstawie materiałów własnych z warsztatów „Metoda Batii Strauss w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej”

3x uderzenie dłońmi o kolana (3x), Refren: 1x prawa noga, 1x lewa noga o podłogę,
3x stuknięcie obunóż o podłogę¹¹

Schemat nr 5.Rytm zwrotki do melodii „Letkis”:

6.Taniec węgierski¹² J. Brahms- taniec z chusteczkami.

Opis ćwiczenia: Uczniowie naśladowują ruchy nauczyciela, reagują na zmiany tempa utworu, dynamikę.

7. Dla Elizy¹³ L. van Beethovena- akompaniament melodyczny na dzwoneczkach.

Opis ćwiczenia: Uczniowie grają na dzwoneczkach dźwięki A,H,C w zadanym schemacie.

8.Mamma Mia¹⁴ – improwizacja na instrumentach perkusyjnych.

Opis ćwiczenia: Nauczyciel/ uczeń jest dyrygentem. Uczniowie akompaniują do melodii na wybranych instrumentach perkusyjnych niemelodycznych: klawesyn, grzechotki, trójkąt, kołatki. Ćwiczenie polega na swobodnej improwizacji rytmicznej do utworu.

9.Taniec bujaniec- taniec w parach, przekraczanie granicy środka.

Opis tańca: Uczniowie ustawiają się w parach, bujają się w rytmie walca, wykonując ćwiczenie do piosenki.

„Taniec bujaniec¹⁵” sł. i muz. Maria Tomaszewska

1. Bą, bą, bą, bą, bą

Podaj proszę mi swą prawą dłoń. (podanie prawych rąk)

Bą, bą, bą, bą, bą

Podaj proszę mi swą lewą dłoń. (podanie lewych rąk w parach)

Bą, bą, bą, bą, bą

I popłynię z muzyką nasz walc. (kołysanie się w parach, trzymanie oburącz)

¹¹ Na podstawie materiałów własnych z warsztatów „Metoda Batii Strauss w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej”

¹² Źródło muzyki: <https://www.youtube.com/watch?v=6khgvcy1Q4U/>-dostęp 12.01.2020

¹³ Źródło muzyki: https://www.youtube.com/watch?v=VDj_bZE0sGQ/-dostęp 12.01.2020

¹⁴ Źródło muzyki: <https://www.youtube.com/watch?v=p8LheWgMRIE/>-dostęp 12.01.2020

¹⁵ Muzyka i słowa piosenki zakupione ze strony internetowej https://www.edumuz.pl/ruch_kategorie/1/ -dostęp 19.01.2020

- Hop i i obrót, hop i obrót. (kłaśnięcie i obrót w miejscu)
Niech taniec, bujaniec trwa. (kołysanie się w parach, trzymanie oburącz)
2. Instrumental (taniec w parach po obwodzie jednego, dużego koła)
 3. Zakończenie: No i się kończy ten walc (podziękowanie partnerce i partnerowi za taniec, ukłon)

10. Piosenka bardzo kulturalna- akompaniament rytmiczny na bum bum rurkach.

Opis ćwiczenia: Zwrotka: śpiew piosenki. Refren: akompaniament rytmiczny na raz, dwa, trzy na bum bum rurkach z jednoczesnym śpiewem piosenki.

„Piosenka bardzo kulturalna¹⁶” sł. i muz. Jerzy Kobyliński

1. Jestem królem dobrych manier,
nie przeklinam i nie kłamię.
Zamiast walić z grubej rury,
wolę trochę mieć kultury. (śpiew)
Ref. **Proszę, dziękuję, przepraszam.** (3x) bum bum rurki grają na pierwszych
syłabach trzech słów
Te słowa dziś ogłaszam.
2. Słowa ważne są ogromnie,
a mój język świadczy o mnie.
Dobre więc maniery wolę,
na ulicy i przy stole. (śpiew)
3. Umiem słuchać bez ziewania,
nie przerywam w środku zdania.
Bo kultura czyni cuda,
różni mnie od małpoluda (śpiew)

III Część końcowa:

1. Muzyczne pożegnanie z uczniami piosenką Żegnaj...- rundka, angażowanie wszystkich uczniów.

„Piosenka na powitanie i przywitanie jednego dziecka¹⁷” sł. i muz. Marta Bogdanowicz

Żegnaj (imię ucznia), żegnaj..., nadszedł czas, nadszedł czas

¹⁶ Muzyka i słowa piosenki zakupione ze strony internetowej: <https://www.odndzieci.pl/dyskografia/266-piosenki-zdrowych-dzieci/-dostęp> 22.01.2020

¹⁷ M. Bogdanowicz, *W co się bawić z dziećmi?*, Gdańsk 2014

Dzisiaj się żegnamy, jutro znów spotkamy,
wróć do nas, wróć do nas (śpiew nauczyciela wraz z uczniami)

Metody, które możemy wykorzystać podczas lekcji:

„Aktywne słuchanie muzyki”

Metoda Carla Orffa: opiera się na śpiewie i grze na prostych instrumentach muzycznych. Do instrumentarium Orffa zaliczamy m.in. bębenki, marakasy, tamburyna, trójkąty, talerze, dzwonki, kołatki. Niemiecki uczonec uważał, że w muzyce najważniejszy jest rytm i stanowi on podstawę edukacji. Muzykowanie ma polegać na swobodnej improwizacji, a w dalszym etapie kształcenia na improwizacji kierowanej. Nauczyciel może narzucać dzieciom zasady, jak np. dobór instrumentów, rytm, czy linię melodyczną. Uczniowie powinni odczuwać radość, satysfakcję tworzenia i przeżywania muzyki, a zajęcia powinny odbywać się w przyjaznej atmosferze.

Metoda Batii Strauss: polega na aktywnym słuchaniu muzyki klasycznej, podczas której uczniowie mają możliwość poznania wszystkich elementów dzieła muzycznego takich jak: artykulacji, agogiki, kolorystyki, dynamiki, rytmu, melodii, harmonii; przenikają jego strukturę i przeżywają radość wspólnoty tworzenia. Aktywności tej metody to: gra, śpiew, taniec z elementami dramy i różnych form plastycznych.

Bibliografia:

1. Burowska Z. 1980, *Sluchania i tworzenie muzyki w szkole*, WSiP, Warszawa.
2. Frołowicz E. 2008, *Aktywny uczeń w świecie muzyki*, Harmonia, Gdańsk.
3. Burowska Z. 1976, *Współczesne systemy wychowania muzycznego*, WSiP, Warszawa.
4. Okoń W. 1996, *Nowy Słownik Pedagogiczny*, Wydawnictwo Żak, Warszawa.
5. Tarczyński J. 2000, *Aktywne słuchanie muzyki według Batii Strauss*, Wychowanie Muzyczne w Szkole, nr 2-3
6. Bogdanowicz M. 2014, *W co się bawić z dziećmi?*, Harmonia, Gdańsk.

Netografia:

7. <https://www.youtube.com/watch?v=1ilMMSXBv7o/> - dostęp 19.01.2020
8. <https://www.youtube.com/watch?v=DHRutAEF4Zs/> - dostęp 12.01.2020
9. <https://www.youtube.com/watch?v=H6X9TBfay-w/> - dostęp 12.01.2020
10. <https://www.youtube.com/watch?v=IqezzQ5lSdk/> - dostęp 12.01.2020
11. <https://www.youtube.com/watch?v=iSrZZ0x86Ho/> - dostęp 12.01.2020

12. <https://www.youtube.com/watch?v=6khgvcy1Q4U/> - dostęp 12.01.2020
13. https://www.youtube.com/watch?v=VDj_bZE0sGQ/ - dostęp 12.01.2020
14. <https://www.youtube.com/watch?v=p8LheWgMRIE/> - dostęp 12.01.2020
15. https://www.edumuz.pl/ruch_kategorie/1/ - dostęp 19.01.2020
16. <https://www.odndzieci.pl/dyskografia/266-piosenki-zdrowych-dzieci/> - dostęp 22.01.2020
17. W oparciu o materiały własne z warsztatów „Metoda Batii Strauss” w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Opracowała: Anna Krupa